

राजविराज दैनिक

वर्ष ३३ अंक २५१ २०८१ साल वैशाख २९ गते शनिबार (11 May 2024 Saturday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : आगलागीबाट पाँच वर्षमा साढे.. ३ पृष्ठमा : सम्भावित महामारी नियन्त्रण ... ३ पृष्ठमा : भारतको सर्वोच्च अदालतद्वारा..

सामाजिक संजालको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाऔं, सामाजिक मर्यादाको ख्याल गरौं ।

मधेशी अधिकारका लागि संगठित अभियानको नेतृत्वकर्ता स्व. सिंहको सम्भनामा “स्मृती भवन तथा संग्रहालय” निर्माण हुदै

सो भवन निर्माण हुन लागेको हो ।

कृति विल्डर्स राजविराजले २०८१ असार १४ गतेभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने गरि भवन निर्माणको ठेक्का पाएको छ । निर्माण कम्पनीका प्रमुख अरविन्द यादवले उक्त निर्माण कार्यको २०८१ वैशाख १६ गते शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसँग सम्झौता भएको बताए ।

उक्त सम्झौता अनुसार नवनिर्मित भवनमा १/१ वटा सभाहल, संग्रहालय र स्मृति

भवन, दुई वटा कार्यालय कोठा, एक वटा सुरक्षा गार्ड बस्ने कोठा, भान्साकोठा, शौचालय र बाथरूम लगायतको सुविधा रहने सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना सप्तरीका इन्जिनियर राजकुमार मिश्रले जानकारी दिए ।

प्रमुख अतिथि प्रदेशसभा सदस्य यादवले स्मृती भवनलाई विभिन्न सामाजिक कार्यका लागि प्रयोग गरिने तथा संग्रहालयमा स्व. गजेन्द्र नारायण सिंहको जीवन संग जोडिएका महत्वपूर्ण दस्तावेज,

पुस्तक तथा अन्य सामग्रीहरू संग्रह गरी राखिने योजना रहेको बताए ।

अर्का प्रदेश सभा सदस्य सतिश कुमार सिंहले मधेशीका प्रणेता मानिएको स्व. सिंहको सम्भनामा र उनको योगदानलाई कदर गर्दै कालान्तरसम्म जिवित राख्ने उद्देश्यले आफ्नो पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष डा. राउतको विशेष पहलमा यो कदम चालिएको उल्लेख गरे ।

शिलान्यास कार्यक्रममा बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २८ वैशाख । मधेशी अधिकारका लागि संगठित अभियानको नेतृत्वकर्ता स्व. नेता गजेन्द्र नारायण सिंहको स्मृति एवं सम्भनामा राजविराजमा “गजेन्द्र स्मृती भवन तथा संग्रहालय” निर्माण हुने भएको छ ।

जनमत पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष एवं सप्तरी क्षेत्र नं. २ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित डा. सीके राउतको विशेष पहलमा संघीय

सरकारबाट ६० लाख २० हजार ६ सय ४७ (मुल्य अभिवृद्धि करसहित) को लागतमा सो भवन निर्माण हुन लागेको हो ।

यसैबीच सो भवन संरचनाको शुक्रवार एक कार्यक्रमबीच मधेश प्रदेशसभा मन्त्री महेश प्रसाद यादवले शिलान्यास गरेका छन् । शिलान्यास कार्यक्रमका क्रममा आयोजित भूमि पुजनमा प्रमुख अतिथि प्रदेश सांसद यादवका

साथै अर्का प्रदेश सांसद सतिशकुमार सिंह, राजविराज नगरपालिकाका कार्यवाहक प्रमुख इसरत परबिन, वडा अध्यक्ष अरुण यादव पनि सरिक भए ।

राजविराज नगरपालिकाले गजेन्द्र नारायण सिंह स्मृति सामुदायिक भवन तथा संग्रहालय निर्माणका लागि वडा नं. २ मा प्रस्तावित राजविराज बस पार्क नजिकै ८ कठ्ठा १ धुर जग्गा उपलब्ध गराएपछि शहरी विकास मन्त्रालयको बजेटमा

२२ वर्ष पछि बल्ल बन्ने भो स्व. सिंहको संग्रहालय भवन

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २८ वैशाख । मधेशको मसिहा भनेर

सम्बोधन गरिने सम्मानित नाम हो, गजेन्द्र नारायण सिंह । मधेशी जनतालाई जनसंख्याको आधारमा राज्यको हरेक अंगमा सहभागिताबारे

आवाज उठाउने उनी नेपाल सद्भावना परिषदलाई २०४७ सालमा नेपाल सद्भावना पार्टीको रूपमा स्थापना गरी मधेश आन्दोलनलाई अगाडी बढाएका थिए ।

उनकै बाटो अनुसरण गर्दै मधेशमा करिब एक दर्जनको हाराहारीमा राजनीतिक दलहरू उदाए तर, उनको नामबाट कुनैपनि नयाँ संरचना निर्माण गर्ने तर्फ कसैले ध्यान दिएनन् ।

सिंहको निधन भएको २२ वर्षपछि बल्ल सप्तरी सदरमुकाम राजविराजमा

गजेन्द्रनारायण सिंहको संग्रहालय भवन निर्माण शुरु भएको छ । विगतलाई हेर्ने हो भने सप्तरीमा पुरानै संरचनाहरूलाई नयाँ नमांकरण गरी

गजेन्द्रनारायण सिंहको नामसँग जोडिएको हो ।

राजविराज औद्योगिक क्षेत्र, सगरमाथा अंचल अस्पताल राजविराज र त्रिभुवन चौक जस्ता पुरानै संरचनाहरूको नाम परिवर्तन गरी गजेन्द्रनारायण सिंहको नामबाट नयाँ नामांकरण गरिएको थियो ।

यसरी पुरानै संरचनाहरूलाई प्रणेता सिंहको नामबाट नामांकरण गर्दा

स्थानियहरू सन्तुष्ट थिएनन् । उनीहरू स्व. सिंहको नाउँमा नयाँ संरचना निर्माणका लागि बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले तापक्रम बढेसँगै तराईका जिल्लाहरूमा तातोहावा लु चल्न सक्ने सम्भावना रहेको र यसले स्वास्थ्यमा असर पार्न सक्ने भएकाले सचेत रही सुरक्षाका उपायहरू अपनाउन अनुरोध गर्दछौं ।

तातोहावा लु बारे बुझौ र बच्न सुरक्षाका उपायहरू अपनाऔं ।

तातो हावा तथा लु लाग्दाका असरहरू

- हृदयको गति तीव्र हुने
- श्वासप्रश्वास र रक्तचाप कम हुने
- शरीरबाट पसिना ननिस्कने
- ठाउको अत्यधिक दुस्ने
- घबक्कर लाग्ने, अपेत हुने
- शरीरको तापक्रम १०४ डिग्री फरेनहाइट भन्दा बढी हुने
- छाला सुक्सा, रातो र तातो हुने

गर्मीमा स्वास्थ्यको विशेष हेरचाह गर्नु । उल्लेखित असरहरू देखिएमा विरामीलाई तुरुन्त नजिकैको अस्पताल लैजाऔं ।

अनुरोधकर्ता
सप्तकोशी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

डढेलो नियन्त्रण गरौं, वातावरण जोगाऔं ।

डढेलोले,
 >वनमात्र नभई जैविक विविधता र सम्पदा पनि नष्ट गर्दछ,
 >वातावरणीय प्रदूषण बढाउँछ,
 >भू-क्षय बढाउँछ,
 >पानीको मूल सुकाउँछ,

त्यसैले,
 वन पैदावारको संकलन तथा खेती किसानिमा आगोको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

सबै खाले अतिक्रमण ज्युंको त्युं

राजविराज नगर क्षेत्रमा अझै पेट्टी अतिक्रमण कायमै रहेको छ। विभिन्न स्थान, सडक पेट्टी, सार्वजनिक जग्गा लगायत अतिक्रमणकै चपेटमा रहेको छ। नगरका पसल संचालकहरु पसल अगाडीको फुटपात समेत अतिक्रमण गरेका छन्। मानिस हिड्ने स्थान पनि अतिक्रमणमा पर्दा समेत सम्बन्धीत निकायको ध्यान पुग्न सकेको छैन। उनीहरुले आफ्नो पसलको अगाडी तथा छेउछाउका स्थानलाई मनोमानी ढंगले प्रयोग गर्दै आइरहेका छन्।

हुन त नगरपालिकाले विगतमा नगरमा भइरहेको अतिक्रमणप्रति केही प्रयास गरेपनि हाल त्यसप्रति मौन रहेको छ। पेट्टी अतिक्रमणले नगरपालिकाले बटुवालाई सुरक्षित ढंगबाट हिडुल गर्न कठिनाई भइरहेको छ। यती मात्र नभएर पेट्टी अतिक्रमण र जथाभावी सबारीसाधन पार्किङ्गले सबारी चलाउन पनि समस्याहरु पनि भइरहेको छ। सानो तथा खुद्रा पसल थाप्नु मात्र पेट्टीको अतिक्रमण होइन जथाभावी पार्किङ्ग गर्नु अथवा स्टेण्ड बनाउने कार्य पनि अतिक्रमण हो। सरसफाई तथा नगर सुन्दर बनाउन विगतमा बृक्षारोपन गरे पनि हाल सो सबै मासिएको छ। यस सम्बन्धमा नगरपालिकाको खासै कुनै ठोस कदम चाल्न सकेको छैन।

तसर्थ नगरपालिका र स्थानीयवासी समेतको सहयोगमा पहल गरि सबैखाले अतिक्रमण हटाउन तदारुकता देखाएर नगरको सौन्दर्यता बढाउन अहिलेको आवश्यकता रहेको छ।

आगलागीबाट पाँच वर्षमा साढे नौ अर्बको क्षति

प्रगति ढकाल

काठमाडौं, २४ वैशाख (रासस)। आगलागीका कारण पछिल्लो पाँच वर्षमा साढे नौ अर्ब रुपैयाँ बराबरको क्षति भएको छ। राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (एनडिआरआएम)का अनुसार आगलागीका कारण बस्तीलगायतका संरचनामा क्षति पुग्दा रु नौ अर्ब ४७ करोड ४५ लाख ९३ हजार दुई सय २७ बराबरको आर्थिक क्षति भएको छ।

विसं २०७७ सालदेखि २०८१ को वैशाख दोस्रो सातासम्मको अवधिमा आगलागीका कारण उक्त क्षति भएको प्राधिकरणको भनाइ छ। सो आगलागीबाट चार सय २२ जनाले ज्यान गुमाएका छन् भने एक हजार सात सय छ जना घाइते भएका छन्।

विसं २०८१ मा पाँच सय ६८ ओटा आगलागीका घटनाबाट करिब रु ३१ करोड ७६ लाख बराबरको क्षति भएको छ। आगलागीका कारण १६ जनाले ज्यान गुमाइसकेका छन् भने ५२ जना घाइते भएका छन्। यस वर्ष आगलागीबाट एक हजार ९४ घरपरिवार प्रभावित भएका छन् भने दुई सय २८ घरमा आंशिक र छ सय २८ घरमा पूर्ण क्षति भएको प्राधिकरणको तथ्याङ्क छ। साथै यस अवधिमा दुई सय ८२ गोठमा क्षति पुगेको छ भने चार सय पशु चौपायामा पनि क्षति पुगेको प्राधिकरणको भनाइ छ।

प्राधिकरणका लागि विसं २०८० मा चार हजार ४६ आगलागीका घटनामा करिब रु दुई अर्ब ५२ करोड बराबरको आर्थिक क्षति भएको छ। यस अवधिमा एक सय ८ जनाले ज्यान गुमाएका थिए भने पाँच सय चार घाइते भएका थिए। सो अवधिमा पाँच हजार एक सय १२ घरपरिवार प्रभावित भएका थिए। साथै पाँच सय ११ घरमा आंशिक र एक हजार ८३ घर पूर्णरूपमा क्षति पुगेको थियो। आठ सय ८६ गोठमा क्षति पुगेको दुई हजार १ सय ४८

पशु चौपाया क्षति भएको पाइएको छ। यस अवधिमा भने पाँच वर्षकै धेरै आगलागीका घटना भएको तथ्याङ्क छ।

विसं २०७९ तीन हजार २४ वटा आगलागीका घटना भएकोमा रु दुई अर्ब ५१ करोड बराबरको क्षति भएको थियो। सो अवधिमा भने एक सय नौ जनाको मृत्यु भएको थियो भने तीन सय ९२ जना घाइते भएका थिए। तीन हजार सात सय ३६ घर प्रभावित भएका थिए। साथै पाँच सय ८२ घर आंशिक र नौ सय ७६ घर पूर्ण रूपमा क्षति पुगेको थियो। यस अवधिमा सात सय १८ गोठ र दुई हजार ८६ पशुचौपायामा क्षति पुगेको प्राधिकरणको भनाइ छ।

यसैगरी २०७८ सालमा भने दुई हजार छ सय ३१ वटा आगलागीका घटना हुँदा दुई अर्ब २६ करोड बराबरको क्षति हुँदा ९२ जनाले ज्यान गुमाएका छन् थिए भने तीन सय ७९ जना घाइते भएका थिए। यस अवधिमा आगलागीका कारण दुई हजार आठ सय ५७ घरपरिवार प्रभावित भएका थिए। साथै सात सय २५ घर आंशिक तथा सात सय ४९ घरमा पूर्णरूपमा क्षति पुगेको थियो। यस अवधिमा छ सय १३ गोठमा क्षति पुगेको र नौ सय ६८ पशु चौपायामा क्षति पुगेको थियो।

विसं २०७७ सालमा दुई हजार छ सय ३१ वटा आगलागीका घटना भएकोमा रु एक अर्ब ८५ करोड बराबरको क्षति पुगेको थियो। साथै ९७ जनाको मृत्यु भएको थियो भने तीन सय ७९ जना घाइते भएका थिए। यस अवधिमा तीन हजार चार सय २७ परिवार प्रभावित भएका थिए साथै छ सय ९५ घरमा आंशिक र एक हजार एक सय ३८ घरमा पूर्ण रूपमा क्षति पुगेको थियो। प्राधिकरणको तथ्याङ्कअनुसार सात सय ९७ गोठमा क्षति पुगेको थियो भने एक हजार चार सय २८ पशु चौपायामा क्षति पुगेको छ। आगलागीजन्य विपद्बाट

क्षतिग्रस्त निजी आवास मर्मत वा अस्थायी आवास अनदानको व्यवस्था गरिएको छ। आगलागीजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनःनिर्माण तथा पुनःस्थापना अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७८ मा मर्मत वा अस्थायी आवासका लाभग्राहीले सम्भौताअनुसार काम सुरु गरेको अवस्थामा रु २५ हजार र कार्य सम्पन्न गरेको प्राविधिक जाँचपास प्रतिवेदनको आधारमा रु २५ हजार गरी जम्मा रु ५० हजार पाउने उल्लेख छ।

आगलागीजन्य विपद्बाट क्षतिग्रस्त निजी आवास पुनःनिर्माण वा पुनःस्थापनाका लाभग्राहीले निजी आवास पुनःनिर्माण वा पुनःस्थापनाका लागि क्षतिको यथार्थ प्राविधिक मूल्याङ्कनका आधारमा हिमाली जिल्लामा बढीमा रु पाँच लाख, पहाडी जिल्लामा बढीमा रु चार लाख र तराईका जिल्लामा बढीमा रु तीन लाख गरी तीन किस्तामा पाउने कार्यविधि छ।

सम्भौता हुनासाथ पहिलो किस्ताबापत रु ५० हजार, प्लिनथ लेभल'सम्म आवास निर्माण सम्पन्न गरिसकेपछि, अनसूची-६ बमोजिम निर्माण सम्पन्न गरेको प्राविधिकजाँच प्रतिवेदनको आधारमा दोस्रो किस्ताबापत हिमाली जिल्लामा रु दुई लाख ५० हजार, पहाडी जिल्लामा रु दुई लाख र तराईका जिल्लामा रु एक लाख ५० हजार अनुदान पाउने कार्यविधिमा उल्लेख गरिएको छ।

तर सरकारी निकाय वा संस्थाबाट अनुदान प्राप्त गर्ने गलत मनसायले जानाजानी वा लापवासीपूर्वक घर आगलागी गरेमा वा वन डडेलो वा आगलागीजन्य अन्य कार्य गरेको पाइएमा कुनै पनि अनदान रकम उपलब्ध नहुने समेत कार्यविधि उल्लेख छ। कार्यविधि अनुसार जानाजानी वा लापवासीपूर्ण कार्य गर्नेलाई प्रचलित कानून बमोजिम कडाकारवाही गरिनेछ। राष्ट्रिय विपद् जोखिम

न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलले हरेक वर्ष बढ्दो आगलागी तथा वन डडेलो न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि संरचनागत सुधार, उपकरण हस्तान्तरण, सूचना प्रणालीको विकास, प्रभावकारी संचार, तहगत प्रशिक्षण सहितका पहल गरिरहेको जानकारी दिनुभएको छ। "आगलागी नियन्त्रणका लागि हामीसँग भएका अगिन नियन्त्रणका उपकरणहरु पर्याप्त हुन नसक्दा प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रणका गतिविधि सञ्चालन गर्न सकिरहेका छैनौं," उहाँले भन्नुभयो, "पर्याप्त बजेट अभावका कारण ति उपकरणहरु खरिद हुन सकेको छैन।"

आगलागी र डडेलोको जोखिम कम गर्न आगलागी नियन्त्रणमा प्रयोग हुने सामग्री जिल्ला तथा स्थानीय तहलाई वितरण, सबै खालका सञ्चारमाध्यममार्फत सचेतनामूलक सामग्रीको प्रकाशन तथा प्रशारण, सरोकारवाला निकायसँग विपद् संवाद, तालिम संचालन तथा स्व-अध्ययन सामग्रीको उपलब्धता, आवास गुमाएका नागरिकको उद्धार तथा तुलनात्मक रूपमा सुरक्षित आवास निर्माण गर्न अनुदान वितरण लगायतका कार्यहरु गरेको पोखरेलले जानकारी दिनुभयो।

प्राधिकरणका प्रवक्ता डा डिजन भट्टराईका अनुसार पनि बस्तीका आगलागीमध्ये विद्युत् 'सर्ट' हुनु, वन डडेलो बस्तीमा सर्नु, सतर्कता अपनाउन नसक्नुले गर्दा बस्तीमा आगलागी हुने गर्छ। "फुस तथा घरका छाना, काठका घरहरु छन् भने घाना पकाउने क्रममा पनि आगलागी भएका घटना छन्। चाडपर्वमा बत्ती बालेर छोड्दा पनि आगलागीका घटना बढेको पाइएको छ", उहाँले भन्नुभयो।

आगलागी नियन्त्रणका लागि दमकल र फयरपम्प पर्याप्त नहुँदा समस्या भएको उहाँको भनाइ छ। "दमकल एक सय ५८ वटा चालु बाँकी तीन पृष्ठमा

हावाहुरीको मौसममा आगलागीबाट जोगिन सर्वसाधारणलाई स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण समितिको अपिल

- विहान ९ बजेसम्म खाना पकाई चुल्होमा रहेको आगो राम्ररी निभाऔं।
- खाना पकाउँदा खर पत्करको प्रयोग भएमा आगलागी हुन सक्छ की भनेर पूरै सावधानी अपनाउने गरौं र चुल्हो नजिक एक जना अनिवार्य बस्ने बानी बसालौं।
- दिउँसोको समयमा हावाहुरी चल्ने हुँदा विहान ९ बजेपछि चुल्हो बाल्नुपर्ने कुनै काम नगरौं।
- घर नजिक श्रेसर सञ्चालन नगरी घरदेखि टाढा चौर वा खेतमा सञ्चालन गर्ने गरौं।
- सलाई, लाइटर, मट्टितेल लगायतका अन्य पेट्रोलियम पदार्थ बालबालिकाको पहुँचभन्दा टाढा राख्ने बानी बसालौं।
- घरमा एक बाल्टीन वा अन्य भाडोमा पानी २४सै घण्टा राख्ने बानी बसालौं।
- गुहालीमा घुर् बाल्दा सावधानी अपनाउने गरौं।
- घरको कुनै सजिलो ठाउँमा २/४ बोरा बालुवा राख्ने गरौं जसले गर्दा कहिँ आगलागी भयो भने निभाउन सहयोग हुन्छ।
- घर तथा गुहालीमा लगाइएको टाटी राम्रोसँग माटोले दुवैतर्फ लिपपोत गर्ने गरौं।
- आगोबाट हुने जोखिम तथा धनजनको क्षति बारेमा परिवारका सदस्यहरुलाई जानकारी गराई सजग र सतर्कता अपनाउने बानी बसालौं।
- गाउँमा बारुणयन्त्र आउने जाने बाटो खुल्ला राखौं र बारुणयन्त्रलाई पोखरीबाट पानी भर्न र आगलागी नियन्त्रण गर्ने कार्यमा सहयोग गरौं।
- गाउँका पोखरीहरुमा पानी सञ्चित राख्ने बानी बसालौं।
- गाउँमा कसैले आगो जथाभावी राखेको छ भने गाउँ घरमा त्यसरी आगो खुल्ला राख्नु हुँदैन भनेर सचेत गराउने गरौं।
- कहीं कतै आगलागी भएमा नजिकको प्रहरी चौकी वा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोलको नम्बर ९८५२८९०२७० वा १०० नम्बरमा जानकारी गराऔं।
- कसैको ज्यान वा सम्पत्तिमाथि आगजनी गर्ने अपराध भएकोले यस्तो कार्यमा सहभागी नहोऔं।
- आगजनी घटनालाई न्यूनीकरणको लागि प्रहरीसँग सहकार्य गरौं र जनधनको क्षति हुनबाट बचाऔं र बचाऔं।
- आगलागी प्रकोप उद्धारको सामग्रीहरु जस्तै बाल्टिन, जग, बेल्ला, गैती, डोरी, स्ट्रेचर, प्राथमिक उपचारको सामग्रीहरु, आगलागी उद्धारको लागि लगाउने कपडा भएसम्म व्यवस्था गरी राखौं।

अनुरोधकर्ता
कंचनरूप नगरपालिका, सप्तरी

डा. ललन प्रसाद राुनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah
MBBS (T.U.), MD Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital Kathmandu) NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॅल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

सम्भावित महामारी नियन्त्रण र रोकथाम कार्य सुरु

काठमाडौं, २८ वैशाख (रासस) । स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले महामारी रोकथाम र नियन्त्रण गर्नका लागि 'महामारी तयारी र प्रतिकार्य कोष' परियोजना सुरु गरेको छ ।

मन्त्रालयका प्रवक्ता डा प्रकाश बृहथोकीले परियोजना अन्तर्गत विभिन्न रोगको सतर्कता र प्रारम्भिक चेतावनी, जनशक्ति उत्पादन, प्रयोगशाला विस्तार र सुधारलगायत क्षेत्रमा खर्च गरिने बताउनुभयो । "कुनै महामारी आयो भने तयारी गर्नका लागि परियोजना सञ्चालन गरिएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "कोरोना भाइरसजस्तो महामारी फेरि नआउला भन्न सकिन्छ । त्यसैले

आगलागीबाट ...

अवस्थामा छन् भने २२ वटा विग्रिएको अवस्थामा छन् र एक सय १४ ओटा फायरपम्प स्थानीय तहमा वितरण भएका छन्", उहाँले भन्नुभयो, "यी उपकरणहरू पर्याप्त छैनन् ।"

आगलागी नियन्त्रणका दक्ष जनशक्ति नहुँदा पनि समस्या भइरहेको भन्दै भट्टराईले स्थानीय तहलाई पनि आगलागी नियन्त्रणसम्बन्धी तालिम आवश्यकता रहेकामा जोड दिनुभएको छ । प्राधिकरणका अनुसार यस वर्ष पनि वर्षा कम भएको र आगलागी तथा वन डहेलाका घटनाहरूको जोखिम अधिक भएकोले पनि यसतर्फ प्राधिकरणले विशेष ध्यान दिएको छ ।

इसिमोड र वन तथा भू-संरक्षण विभागको साभेदारीमा डहेलो पहिचान तथा अनुगमन प्रणालीको प्रयोग गरी प्रत्येक दिन देशभर लागेको डहेलोको अनुगमन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । आगलागी र वन डहेलोको जोखिमको अवस्थाको जानकारी प्राप्त गरी सोहीअनुसार न्यूनीकरण तथा नियन्त्रणका कार्य सञ्चालन गर्न आगलागी तथा वन डहेलोसम्बन्धी 'लाइभ' जानकारी समेत दिँदै आइएको छ ।

सम्भावित महामारीको क्षति कम गर्न, निदान र उपचारको तयारी गर्नका लागि परियोजना सञ्चालन गरिएको हो ।" सङ्घ, प्रदेश तहमा पनि परियोजना लागू गरिने छ ।

कूल एक करोड ८८ लाख अमेरिकी डलरमा सुरु भएको उक्त परियोजना विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन,

युनिसेफ र खाद्य तथा कृषि सङ्गठनको संलग्नतामा तीन वर्षसम्म सञ्चालन हुनेछ । उहाँका अनुसार विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनमा आबद्ध रहेका देशले कोरोना भाइरसको बेला बनाएको कोषबाट नेपाललाई उक्त रकम प्राप्त भएको हो ।

महामारी कोषबाट परियोजना

सञ्चालन गर्नका लागि विश्वभरिका एक सय ३३ देशबाट एक सय ७९ आवेदनमध्ये नेपालको प्रस्ताव छनोट भएको हो । नेपालमा २०७६ सालमा कोरोना भाइरस महामारी देखिएको थियो । कोरोना भाइरसका कारणले करिब १२ हजार मानिसको मृत्यु भइसकेको छ ।

सहकारी प्रकरणबारे संसदीय छानबिन समिति बनाउनुपर्ने लोसपाको माग

काठमाडौं, २८ वैशाख (रासस) । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीले सहकारीको रकम अपचलनबारे सत्यतथ्य पत्ता लगाउन संसदीय छानबिन समिति गठनको माग गर्ने निर्णय गरेको छ ।

पार्टीको शुक्रबार बसेको संसदीय दलको बैठकले सहकारीको अर्बौं रकम हिनामिनामा हुँदा लाखौं

वचतकर्ता प्रत्यक्ष प्रभावित भएकाले अविलम्ब समिति गठन हुनुपर्ने माग गरेको सो पार्टीका प्रमुख सचेतक रामप्रकाश चौधरीले जानकारी दिनुभयो ।

बैठकले तराई मधेसका विभिन्न स्थानमा आगलागी भएको र पीडितलाई राहत उपलब्ध गराउन सङ्घीय सरकारसमक्ष माग

गर्ने समेत निर्णय गरेको छ । साथै जलवायु परिवर्तन र चुरे विनाशका कारण तराई मधेसमा खानेपानीको समस्या दिनानुदिन विकराल हुँदै गएकोमा सङ्घीय सरकारद्वारा तत्कालीन र दीर्घकालीन उपाय अवलम्बन गरेर जनतालाई राहत प्रदान हुनुपर्ने निर्णय समेत बैठकले गरेको छ ।

संसदीय छानबिन समिति नबनेसम्म सदन अगाडि बढ्दैन: महामन्त्री थापा

काठमाडौं, २८ वैशाख (रासस) । प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री गगनकुमार थापाले संसदीय छानबिन समिति नबनेसम्म संसदको काम कारवाही अगाडि नबढ्ने बताउनुभएको छ ।

प्रतिनिधिसभाको शुक्रबारको बैठक सुरु भए लगत्तै नेपाली कांग्रेस र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीका सांसद उठेर विरोध जनाउनुभएको थियो । त्यसपछि सभामुख देवराज घिमिरेले नेपाली कांग्रेसका

महामन्त्री थापालाई भनाइ राख्न समय दिनुभयो । थापाले संसदीय छानबिन समिति नबनेसम्म सदनको कुनैपनि कारवाही अगाडि बढाउने कुरामा कांग्रेसको साथ नहरने स्पष्ट पार्नुभयो । "सहकारीको रकम हिनामिना प्रकरणमा संसदीय छानबिन समिति गठन नभएसम्म सदनका कुनैपनि काम कारवाहीमा कांग्रेसको साथ रहदैन । यसको जिम्मेवार कांग्रेस होइन, सत्तापक्ष

हो", उहाँले भन्नुभयो । संसदभित्र प्रमुख प्रतिपक्षी दलले गम्भीरतापूर्वक विषय उठाइसकेपछि सुनुवाइ हुनुपर्ने उहाँको भनाइ थियो ।

सांसद थापाले भनाइ राख्नु

संसदीय छानबिन समिति गठन गर्न प्रमुख प्रतिपक्षको माग

काठमाडौं, २८ वैशाख (रासस) । प्रमुख प्रतिपक्षी नेपाली कांग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद सिटौलाले उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री रवि लामिछानेसमेत जोडिएको सहकारीको रकम अनियमितताका सम्बन्धमा संसदीय छानबिन समिति गठन गर्न माग गर्नुभएको छ ।

राष्ट्रियसभाको शुक्रबारको बैठकमा दलका तर्फबाट धारणा राख्ने नेता सिटौलाले उक्त समिति गठन नभए सदनका बैठक सञ्चालनमा सहजता नआउने

स्पष्ट गर्नुभयो । "संसदमा पटक-पटक संसदीय छानबिन समिति गठन गरौं भनेर कुरा उठाउँदै आएका छौं", उहाँले भन्नुभयो, "जहाँनिर शक्ति छ त्यहाँ छानबिन बन्द छ । गृहमन्त्रीको राजीनामा मागिएको छैन । कुरा उठेपछि वास्तविकता थाहा हुनुपर्छ ।"

उहाँले आफ्नो पार्टीको संसदीय दलको निर्णय पनि गृहमन्त्रीमाथिको छानबिन समिति बनाउनुपर्छ भन्ने रहेको बताउँदै समिति गठन नभए संसद बैठक अधि बढ्न नसक्ने बताउनुभयो ।

विश्व समाचार

भारतको सर्वोच्च अदालतद्वारा केजरीवाललाई जमानतमा रिहा

नयाँदिल्ली, २८ वैशाख (रासस/एएफपी) ।

भारतको सर्वोच्च अदालतले शुक्रबार कारागारमा रहेका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीका प्रतिद्वन्द्वीलाई जमानतमा रिहा गर्न आदेश दिएको छ । यसबाट उहाँलाई विद्यमान राष्ट्रिय निर्वाचनमा प्रचार गर्न अनुमति प्राप्त भएको छ । राजधानी दिल्लीका मुख्यमन्त्री तथा निर्वाचनमा मेदीको सामना गर्नका लागि गठित विपक्षी गठबन्धनका नेता अरविन्द केजरीवाललाई लामो समयदेखि चलिरहेको भ्रष्टाचारको अनुसन्धानको सिलसिलामा मार्चमा हिरासतमा लिइएको थियो ।

आपराधिक अनुसन्धानको दायरामा आउने समूहका धेरै नेतामध्ये उहाँ एक हुनुहुन्छ । उहाँका एक सहकर्मीले निर्वाचनभन्दा एक महिनाअघि उहाँको गिरफ्तारीलाई सत्तारूढ भारतीय जनता पार्टी (भाजपा) द्वारा रचित 'राजनीतिक षड्यन्त्र' का रूपमा वर्णन गर्नुभएको छ । सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशद्वय सञ्जीव खन्ना र दीपाङ्कर दत्ताले केजरीवाल छ साताको निर्वाचनमा मतदानको अन्तिम दिन जुन १ सम्म हिरासतबाट बाहिर रहन सक्नुहुने बताउनुभएको छ ।

सन् २०२१ मा मदिराको विक्रीलाई उदार बनाउने र यस क्षेत्रमा आकर्षक सरकारी हिस्सेदारी छाड्ने नीति लागू गर्दा केजरीवालको सरकारमाथि भ्रष्टाचारको आरोप लगाइएको थियो । उक्त नीतिलाई अर्को वर्ष फिर्ता लिइयो तर लाइसेन्सको कथित भ्रष्ट विनियोजनमा नतिजाको अनुसन्धानले केजरीवालका दुई शीर्ष सहयोगीहरूलाई कारागार पुर्यायो । बारम्बार गलत कामलाई अस्वीकार गर्दै आउनुभएका केजरीवालको समर्थनमा उहाँको गिरफ्तारीपछि भारतभरका अन्य धेरै ठूला सहरमा जुलुस निकालिएको थियो । करिब एक दशकसम्म मुख्यमन्त्री रहनुभएका ५५ वर्षीय केजरीवाल पहिलोपटक कट्टर भ्रष्टाचारविरोधी योद्धाका रूपमा कार्यालय आउनुभएको थियो । उहाँले अनुसन्धानको हिस्साका रूपमा सोधपुछका लागि भारतको वित्तीय अपराध एजेन्सी प्रवर्तन निर्देशनालयको बोलावट आदेशको विरोध गर्नुभएको थियो ।

मोदीका राजनीतिक विरोधीहरू र अन्तर्राष्ट्रिय अधिकार समूहहरूले लामो समयदेखि भारतको सङ्कुचित लोकतान्त्रिक स्थानप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै आएका छन् । विपक्षी कांग्रेस पार्टीका सबैभन्दा प्रमुख सदस्य तथा दशकौंसम्म भारतीय राजनीतिमा वचंश्वर कायम गर्ने वंशका राहुल गान्धीलाई गत वर्ष मोदीको पार्टीका एक सदस्यको उजुरीपछि आपराधिक मानहानिमा दोषी ठहराइएको थियो । उक्त फैसलालाई उच्च अदालतले निलम्बन नगरेसम्म उहाँको दुई वर्षको कारागार सजायले उहाँलाई केही समयका लागि संसदबाट अयोग्य घोषित गरेको थियो । केजरीवाल र गान्धी दुवै दुई दर्जनभन्दा धेरै पार्टीबाट बनेको विपक्षी गठबन्धनको सदस्य हुनुहुन्छ र उक्त गठबन्धनले संयुक्तरूपमा भारतको निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धा गरिरहेको छ ।

एयर इन्डिया एक्सप्रेसका कर्मचारीको हडताल समाप्त

नयाँदिल्ली, २८ वैशाख (रासस/एएफपी) ।

उडान तालिकामा दुई दिनको गम्भीर अवरोधपछि विमान सेवाका कर्मचारीको हडताल समाप्त भएको एयर इन्डियाले जनाएको छ । ऋणमा डुबेपछि उक्त एयरलाइन्सलाई निजीकरण गर्ने सरकारी प्रयासपछि सन् २०२२ मा भारतीय टाटा समूहले एयरलाइन्सको स्वामित्व आफूले लिएको थियो । मिडिया रिपोर्टका अनुसार टाटा समूहले कर्मचारीको भर्ती र पदोन्नति जस्ता विषयमा नयाँ नीतिहरू सार्वजनिक गरेसँगै कर्मचारीले त्यसको विरोध गरेका थिए ।

एयर इन्डिया एक्सप्रेसका दर्जनौं केबिन कू कर्मचारीहरू मङ्गलबार रातिदेखि विरामी परेको भन्दै काममा आएका थिएनन् । जसले गर्दा एयरलाइन्स कम्पनिमा एक सय ७५ वटा उडानहरू हिल्ला तथा रद्द गर्नु परेको थियो । बिहीबार जारी विज्ञप्तिमा एयरलाइन्सका प्रवक्ताले कर्मचारीसँगको बैठकपछि समय तालिकालाई जतिसक्दो चाँडो लयमा फर्काउन काम गरिरहेको जनाइएको छ । विज्ञप्तिमा अनपेक्षित अवरोधहरूबाट सेवाग्राहीमा पुगेको असुविधाप्रति क्षमा मागिएको छ । भारतीय सञ्चार माध्यमका अनुसार एयरलाइन्सले बर्खास्त गरेका कम्तीमा २० जना हडताली कर्मचारीलाई पुनः काममा फर्काइएको छ ।

थाइल्यान्डमा यस वर्षसम्म अत्यधिक गर्मीले ६१ को मृत्यु

बैङ्कक, २८ वैशाख (रासस/एएफपी) ।

थाइल्यान्डमा यस वर्षको अहिलेसम्म अत्यधिक गर्मीले ६१ जनाको ज्यान लिएको छ । यो २०२३ को तुलनामा धेरै तातो भएको उल्लेख गर्दै स्वास्थ्य मन्त्रालयले सम्पूर्ण क्षेत्रमा यो सातासम्म अत्यधिक गर्मी भएको बताएको छ । हालैका साताहरूमा थाइल्यान्डमा असाधारण तातो मौसमको लहरले अधिकारीहरूले लगभग दैनिक आधारमा यसबारेमा चेतावनी जारी गर्नुपरेको छ ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयले शुक्रबार सन् २०२४ को सुरुदेखि गर्मीका कारण ६१ जनाको मृत्यु भएको बताएको छ । सन् २०२३ मा ३७ जनाको मृत्यु भएको थियो । थाइल्यान्डको उत्तरपूर्वी कृषिप्रधान क्षेत्रमा गर्मीका कारण सबैभन्दा धेरै मृत्यु भएको मन्त्रालयले जनाएको छ । वैज्ञानिकहरूले लामो समयदेखि मानव-प्रेरित जलवायु परिवर्तनले अधिक बारम्बार, लामो र अधिक तीव्र तातो छालहरू उत्पादन गर्ने चेतावनी दिएका छन् । संयुक्त राष्ट्रसङ्घको मौसम विज्ञान सङ्गठनका अनुसार अल निनोको घटनाले यस वर्षको असाधारण गर्मीको मौसमलाई ल्याउन सहयोग गरिरहेको छ । एसिया पनि विश्वव्यापी औसतभन्दा तीव्र गतिमा तातो भइरहेको छ ।

थाइल्यान्डको रोग नियन्त्रण विभागका सहायक अपिचार्ट बाचिराफानले अन्तर्निहित चिकित्सकीय अवस्था भएका मानिसहरूलाई बाहिर निस्कने समयलाई सीमित गर्न चेतावनी दिनुभयो । सामान्य भन्दा लामो समयसम्म चल्ने तातो मौसमको साथ यस वर्ष राज्यले मनसुनको मौसममा हिलाइ अनुभव गरेको छ । यस हप्ता राज्यका केही भागमा आँधीबेहरी आउँदा तापक्रम कम भएको छ तर अधिकारीहरूबाट सम्भावित बाढीको चेतावनी ल्याएको छ ।

हावाहुरीको मौसममा आगलागीबाट जोगिन सर्वसाधारणलाई स्थानीय विपद जोखिम न्यूनिकरण समितिको अपिल

- विहान ९ बजेसम्म खाना पकाई चुल्होमा रहेको आगो राम्ररी निभाऔं ।
- खाना पकाउँदा खर पत्करको प्रयोग भएमा आगलागी हुन सक्छ की भनेर पूरै सावधानी अपनाउने गरौं र चुल्हो नजिक एक जना अनिवार्य बस्ने बानी बसालौं ।
- दिउँसोको समयमा हावाहुरी चल्ने हुँदा विहान ९ बजेपछि चुल्हो बाल्नुपर्ने कुनै काम नगरौं ।
- घर नजिक थ्रेसर सञ्चालन नगरी घरदेखि टाढा चौर वा खेतमा सञ्चालन गर्ने गरौं ।
- सलाई, लाइटर, मट्टितेल लगायतका अन्य पेट्रोलियम पदार्थ बालबालिकाको पहुँचभन्दा टाढा राख्ने बानी बसालौं ।
- घरमा एक वाल्टीन वा अन्य भाडोमा पानी २४सै घण्टा राख्ने बानी बसालौं ।
- गुहालीमा घुर् बाल्दा सावधानी अपनाउने गरौं ।
- घरको कुनै सजिलो ठाउँमा २/४ बोरा बालुवा राख्ने गरौं जसले गर्दा कहिले आगलागी भयो भने निभाउन सहयोग हुन्छ ।
- घर तथा गुहालीमा लगाइएको टाटी राम्रोसँग माटोले दुवैतर्फ लिपपोत गर्ने गरौं ।
- आगोबाट हुने जोखिम तथा धनजनको क्षति बारेमा परिवारका सदस्यहरूलाई जानकारी गराई सजग र सतर्कता अपनाउने बानी बसालौं ।
- गाउँमा वारुणयन्त्र आउने जाने बाटो खुल्ला राखौं र वारुणयन्त्रलाई पोखरीबाट पानी भर्न र आगलागी नियन्त्रण गर्ने कार्यमा सहयोग गरौं ।
- गाउँका पोखरीहरूमा पानी सञ्चित राख्ने बानी बसालौं ।
- गाउँमा कसैले आगो जथाभावी राखेको छ भने गाउँ घरमा त्यसरी आगो खुल्ला राख्नु हुँदैन भनेर सचेत गराउने गरौं ।
- कहीं कतै आगलागी भएमा नजिकको प्रहरी चौकी वा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कन्ट्रोलको नम्बर ९८५२८९०२७० वा १०० नम्बरमा जानकारी गराऔं ।
- कसैको ज्यान वा सम्पत्तिमाथि आगजनी गर्ने अपराध भएकोले यस्तो कार्यमा सहभागी नहोऔं ।
- आगजनी घटनालाई न्यूनिकरणको लागि प्रहरीसँग सहकार्य गरौं र जनधनको क्षति हुनबाट बचाऔं ।
- आगलागी प्रकोप उद्धारको सामग्रीहरू जस्तै वाल्टिन, जग, बेल्ला, गैती, डोरी, स्ट्रेचर, प्राथमिक उपचारको सामग्रीहरू, आगलागी उद्धारको लागि लगाउने कपडा भएसम्म व्यवस्था गरी राखौं ।

अनुरोधकर्ता

रूपनी गाउँपालिका, सप्तरी

स्रोत नखुलेको रु ९८ लाखसहित दुई जना पक्राउ

काठमाडौं, २८ वैशाख (रासस) । काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयको टोलीले स्रोत नखुलेको रु ९८ लाख रकमसहित दुई जनालाई पक्राउ गरी शुक्रवार सार्वजनिक गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेमा रुपन्देही सियारी गाउँपालिका-७ बस्ने २८ वर्षीय समिर सुनार तथा सोही ठाउँका २९ वर्षीय मिलन विक रहेको काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयका प्रमुख एवं प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक सानुराम भट्टराईले शुक्रवार यहाँ आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “दरबारमार्गस्थित जय नेपाल हल नजिक गाडीमा रकम लिएर हिँडेको अवस्थामा बिहीवार उनीहरू पक्राउ परेका हुन् । पक्राउ परेकाहरू हुन्डी एवं सुन कारोबारमा पनि संलग्न रहेको हाम्रो प्रारम्भिक अनुसन्धानको निष्कर्ष छ ।”

प्रहरीले उनीहरूको साथबाट नगद रु ९८ लाख तथा बा १३ च ४८५८ नम्बरको फोर्ड कम्पनीको इको स्पोर्ट गाडी समेत बरामद गरेको जानकारी दिइयो ।

पक्राउ परेका २९ वर्षीय मिलन विक यसअघि २०८० असोज १० गतेमा दोलखामा

साथै ११ केजी अवैध सुन पैठारी तथा संलग्नमा पक्राउ पुर्जी जारी भई फरार भएको र निजको सम्पत्ति शुद्धीकरणमा समेत मुद्दा अनुसन्धानमा रहेको खुल्न आएको प्रमुख भट्टराईले बताउनुभयो ।

पक्राउ परेकाहरू विगत दुई वर्षयता आपराधिक गतिविधिमा संलग्न रहँदै आएको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुल्न आएको प्रहरीको भनाइ छ । पक्राउ परेकाहरूलाई हुण्डिसम्बन्धी कारोबार गर्न नहुने कसुरमा थप अनुसन्धानका लागि शुक्रवारै जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौं पठाइने जनाइएको छ ।

मधेशी अधिकारका ...

राष्ट्रिय मुक्ति क्रान्ति अभियानका सदस्य दिपेन्द्र चौधरी, राजविराज नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विष्णुप्रसाद गुरुङ, जनमत पार्टीका निर्वाचन क्षेत्र विकास समितिका सदस्य सुजित मंडल, जिल्ला इन्चार्ज रामगमन साह, नेपाल पत्रकार महासंघका केन्द्रिय परिषद् सदस्य मनोज कुमार माभी, पत्रकार महासंघ सप्तरी शाखाका कोषाध्यक्ष नवीनकुमार गुप्ता, सघन शहरी भवन निर्माण आयोजनाका इन्जिनियर सुतिक्षण यादव लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

यसअघि जनमत पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष डा. राउतले स्व. नेता गजेन्द्र नारायण सिंहको जन्मजयन्तीको अवसरमा राजविराजमा “गजेन्द्र स्मृती भवन तथा संग्रहालय” स्थापना हुने जानकारीसहित त्यसका लागि आफूले पहल गरेको बताए थिए ।

उनले राजविराज नगरपालिकाका कार्यवाहक नगरप्रमुख इसरत परबिन र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विष्णु प्रसाद गुरुङको पहलमा सो जग्गा उपलब्ध गराइएकोप्रति उनले दुवै जनालाई धन्यवाद समेत दिएका थिए ।

३४ वर्ष पछि ...

विभिन्न मञ्चहरूमा चर्चा गर्दै आएका थिए । गजेन्द्रबाबुको नामबाट राजविराजमा संग्रहालयको स्थापनाले उनको जिवनको हरेक अध्यायबारे नयाँ पीढीलाई अध्ययन गर्न सजिलो हुने बताउँछन् नेपाल पत्रकार महासंघ सप्तरीका पूर्व अध्यक्ष धीरेन्द्र प्रसाद साह ।

यसअघि पुरानो संरचनामा स्व. सिंहको नाम जोडिने कामप्रति असन्तुष्टि जाउँदै आएका साहले राजविराजमा सिंहको नामबाट संग्रहालय निर्माण गरेर बल्ल उनलाई दिईनुपर्ने सम्मानको राज्यले निरन्तरता दिएको बताए ।

भर्ना खुल्यो । भर्ना खुल्यो ॥ भर्ना खुल्यो ॥

Wisdom School

Rajbiraj 2, (Near Rajdevi Mandir)
Play Group to Class 9

“गुणस्तरिय शिक्षा हाम्रो प्रतिबद्धता”

हाम्रो विशेषताहरू

- दक्ष तथा अनुभवी शिक्षक शिक्षिकाबाट पठनपाठन गराइन्छ ।
- कम्प्युटर ल्याबको व्यवस्था भएको ।
- विज्ञान प्रयोगशालाको व्यवस्था भएको ।
- CC Camera को निगरानीमा पठनपाठन गराइन्छ ।
- Monthly Test को व्यवस्था भएको ।

सम्पर्क फोन नं. ०३१-५९०९९२

मोवाइल नं. ९८१२०२२९३५ (प्रिन्सिपल)

मो. नं. ९८०४७२६९९२, ९८४२८२३२७१

तातो हावा तथा लु लाग्दाका असरहरू

- हृदयको गति तीव्र हुने
- श्वासप्रश्वास र रक्तचाप कम हुने
- शरीरबाट पसिना ननिस्कने
- टाउको अत्यधिक दुख्ने
- चक्कर लाग्ने, अचेत हुने
- शरीरको तापक्रम १०४ डिग्री फरेनहाइट भन्दा बढी हुने
- छाला सुक्खा, रातो र तातो हुने

गर्मीमा स्वास्थ्यको विधीष हेरचाह गरौं । उल्लेखित असरहरू देखिएमा बिरामीलाई तुरुन्त नजिकैको अस्पताल लैजाऔं ।

अनुरोधकर्ता

बोदेबरसाइन नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

गर्मीमा तातो हावा वा लुबाट जोगिने उपायहरू

दिउँसो घरबाट बाहिर ननिस्कने

फलफूलको रस र पानी पिउने र धेरै पसिना आएमा कहिलेकाहीँ जीवनजल पिउने

बाहिर निस्कनै परे पातलो कपडाले टाउको छोप्ने वा छाता ओढ्ने

धिसो पानीले नुहाउने

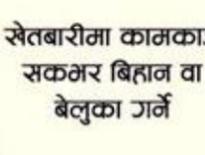
सेतबारीमा कामकाज सकभर बिहान वा बेलुका गर्ने

मदिरा सेवन नगर्ने

दुधपान तथा मदिरा सेवन नगर्ने

धिसो पानीले नुहाउने

चिनीको मात्रा बढी भएको मीठो पदार्थ बढी नपिउने

अनुरोधकर्ता

खडक नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

गर्मीमा तातो हावा 'लु' बाट जोगिन गर्न हुने र गर्न नहुने कुराहरू

गर्न हुने

बाहिर निस्कनै परे छाता ओड्ने वा पातलो कपडाले टाउको छोप्ने हल्का खालको सितल हुने कपडा लगाउने

धेरै पानी पिउने

कामती पानी, नरिवल पानी तथा फलफूलको रस पिउने फलफूल, काँक्रो लगायत घरमै बनाएको ताजा खानेकुरा खाने

सेतबारी वा घर बाहिर काम गर्दा बिहान वा बेलुका गर्ने

धिसो पानीले नुहाउने

गर्न नहुने

दुधपान तथा मदिरा सेवन नगर्ने

दिउँसो सकभर घर बाहिर ननिस्कने

माठसामा धेरै समय गभस्ने, बस्न परेमा प्रशस्त पानी पिउने

धिसो पानीले नुहाउने

मूटको चाल तीव्र हुने, श्वासप्रश्वासमा समस्या हुने, रक्तचाप कम हुने, शरीरबाट पसिना ननिस्कने, टाउको अत्यधिक दुख्ने, चक्कर लाग्ने, हनहनी ज्वरो आउने जस्ता समस्या देखिए बिरामीलाई तुरुन्त अस्पताल लेजाओ । बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा दीर्घरोगीको विशेष ख्याल गरौं ।

अनुरोधकर्ता

बालनबिहुल गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी